

Gemeenteraad : Bergen
Raadsvergadering : 3 februari 2022
Zaaknummer : BB21.00575
Voorstelnummer : RAAD210177
Commissie : Algemene raadscommissie
Commissiebehandeling : 3 februari 2022
Soort agendering : Ter bespreking
Agendapunt :
Team : Gebiedsregisseurs
Opsteller(s) : Monique Klaver-Blankendaal
Telefoonnummer : 088 909 7079
Bijlagen: : 4

RAADSVOORSTEL

Onderwerp: Overname beheer en onderhoud van (dijk)wegen HHNK

Voorgesteld besluit

- X1) in te stemmen met de voorgenomen overdracht van beheer en onderhoud van dijkwegen in Schoorl die momenteel in beheer en onderhoud zijn van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier conform de bij dit besluit horende overeenkomst tussen het Hoogheemraadschap en de gemeente met terugwerkende kracht per 1 januari 2022;
- 2) het op basis van deze overeenkomst eenmalig te ontvangen bedrag van € 1.046.577,49 vrij te laten vallen aan de algemene reserve;
- 3) voor het begrotingsjaar 2022 eenmalig een bedrag van €22.000 ter beschikking te stellen voor de kadastrale overname van de wegen in Egmond;
- 4) voor het begrotingsjaar 2023 eenmalig een bedrag van € 155.900 ter beschikking te stellen voor het uitvoeren van de achterstand in onderhoud op de over te nemen wegen en dit ten laste te brengen van de algemene reserve;
- 5) met ingang van 1 januari 2022 structureel een bedrag van € 78.000 beschikbaar te stellen voor het beheer en onderhoud van de over te nemen wegen;
- 6) de bij dit besluit behorende begrotingswijziging vast te stellen.

Geheimhouding Nee Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft de wens zich te richten op haar kerntaken en verantwoordelijkheden op het gebied van waterveiligheid, schoon water en wateroverlast. Daarom wil HHNK waar mogelijk het wegbeheer en onderhoud van 1400 kilometer wegen overdragen aan de betrokken gemeenten. In dit kader zijn met veel gemeenten al overeenkomsten afgesloten.

Door de versnipperde beheersituatie is het voor de gebruikers en omwonenden niet altijd duidelijk van wie een weg is en waar een klacht of vraag ingediend moet worden. Ook komt het voor dat een gemeente haar mobiliteitsbeleid of ruimtelijke plannen niet optimaal kan uitvoeren omdat niet alle betreffende wegen in haar beheer zijn.

Overdracht van het beheer, zorgt ervoor dat beide partijen zich meer kunnen richten op hun kerntaken en het is duidelijker wie er verantwoordelijk is. Door de wegen over te nemen kan het feitelijk beheer en onderhoud van deze wegen zo efficiënt mogelijk georganiseerd worden, met zo laag mogelijk maatschappelijke kosten. Door de overdracht van de wegen wordt bereikt dat, behoudens de provinciale en rijkswegen, alleen de gemeente Bergen wegbeheerder is binnen de eigen gemeentegrens. Er ontstaat hierdoor éénduidigheid in beheer, de burger weet waar hij moet zijn en wat hij kan verwachten aan kwaliteit. Daarnaast wordt bereikt dat de gemeente zelf de regie heeft bij wensen over inrichting en gewenste kwaliteit van deze wegen. HHNK heft zijn team wegbeheer op na afronding van het project wegenoverdracht.

In augustus 2020 heeft ons college het Plan van Aanpak en de leidraad wegenoverdracht vastgesteld. Doel van dit project is de realisatie van de overdracht van de dijkwegen en al hetgeen daartoe behoort of onderdeel van uitmaakt, gelegen in de gemeente Bergen, met de bijbehorende afhandeling van de administratieve en financiële afspraken. Hiervoor moet een besluit van de gemeenteraad Bergen en van het dagelijks bestuur van HHNK genomen worden. Thans ligt deze besluitvorming voor.

INVLOED KADERS OP KEUZERUIMTE

In 1993 werd de Wet Herverdeling Wegenbeheer van kracht. Deze wet voorziet drie wegbeheerders, het Rijk voor rijkswegen, de provincie voor provinciale wegen en de gemeenten voor de overige wegen. In het westen van het land waren er enkele waterschappen die van oudsher het onderhoud deden van de wegen in de polders. Een deel van de waterschappen is dit vooral voor de kleinere gemeenten blijven doen. Vervolgens zijn gemeenten en waterschappen gefuseerd en is er een beheersituatie ontstaan die niet meer logisch is. Van de vijf waterschappen die wegen beheren zijn er vier die dit beheer heroverwegen. In het gebied van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) liggen 32 gemeenten. Bij 18 daarvan (situatie 2015, start programma Wegenoverdracht) heeft HHNK wegen in beheer. HHNK draagt al zijn wegen over. Voor de dijkwegen geldt dat alleen het beheer en onderhoud overgaat na de gemeenten.

In 2001 zijn de wegen in Egmond in beheer en onderhoud van HHNK overgegaan naar de gemeente Bergen. In Egmond betrof het geen dijkwegen. Destijds was het ook de bedoeling de wegen in eigendom over te dragen. De administratieve afhandeling heeft nooit plaatsgevonden. Deze administratieve afwikkeling wordt ook via dit advies geregeld.

TOELICHTING OP HET VOORSTEL

Dijkwegen

HHNK wil binnen haar beheergebied alle wegen in beheer en eigendom overdragen aan de betreffende gemeenten. De voorgestane overdracht omvat het beheer en onderhoud van de dijkwegen en al hetgeen daartoe behoort of onderdeel daarvan uitmaakt. Zoals verhardingen, bermen, fietspaden en trottoirs, duikers, bruggen, openbare verlichting, wegmeubilair, beplanting en wegsloten (met uitzondering van de primaire waterlopen). Waterkeringen, waarop de weg zich bevindt, blijven in eigendom van HHNK.

In de gemeente Bergen beheert het hoogheemraadschap circa 8,5 km aan (dijk)wegen (voormalige gemeente Schoorl). Het doel van het overdragen van de wegen is te komen tot een eenduidige beheersituatie, zowel met het oog op helderheid voor de inwoner over de verantwoordelijkheid voor het wegenbeheer, als met het oog op een eenduidige en transparante financiering daarvan.

Om die reden zijn HHNK en de gemeente Bergen een ambtelijk onderzoek gestart voor mogelijke overdracht van het dijkwegbeheer van de betreffende wegen. HHNK heeft ten behoeve van dit proces een Plan van aanpak en een Leidraad opgesteld dat door het college op 18 augustus 2020 is vastgesteld (BENW 200387). HHNK heeft de gemeente benaderd met het verzoek om de dijkwegen: Hondsbossche zeewering, Verbindingsweg Hondsbossche Zeewering met werkweg, Hondsbossche Zeeweg (werkweg/fietspad), Kadeweg/ Koogerweg en Hargervaart, inclusief bijbehorende openbare ruimte (bermen, lichtmasten, bomen, etc.) in beheer en onderhoud over te nemen. Al deze wegen liggen in de voormalige gemeente Schoorl.

Voor het fietspad op de Hondsbossche zeewering betekent het dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor de verharding en de voorzieningen (fietsenstalling, bankjes, fietspaaltjes, verkeersborden, bijhorend vegen, etc). De bermen blijven bij HHNK. Op dit moment is het fietspad niet geheel vrij van zand en begroeiing. HHNK zorgt ervoor dat na een positief besluit van beide partijen het fietspad netjes wordt opgeleverd. De digitale data van de over te dragen wegen worden aan de gemeente overgedragen.

Het Hoogheemraadschap betaalt voor de wegenoverdracht een eenmalige vergoeding aan de gemeente.

Wegen Egmond

Hiernaast worden binnen dit project de wegen in Egmond kadastraal aan de gemeente overgedragen. In 2002 is het beheer en onderhoud van deze wegen al vanuit het HHNK naar de gemeente overgegaan met bijbehorende financiën. De formele afwikkeling bij provincie en het kadaster heeft nooit plaats gevonden. De formele afwikkeling wordt binnen dit project tegelijk met de dijkwegenoverdracht geregeld.

DOOR HET COLLEGE OVERWOGEN ALTERNATIEVEN

Overwogen kan worden de wegen niet over te nemen. HHNK heeft binnen haar beheergebied verschillende relaties met gemeenten. Niet instemmen met de wegenoverdracht zou negatieve consequenties hebben binnen het beheergebied van HHNK. Er ontstaan bestuurlijk en financieel scheve verhoudingen. Bij niet instemmen met het voorstel blijft 8,5 km dijkwegen in beheer en onderhoud van HHNK. HHNK stopt met zijn afdeling wegbeheer na afronding van het project Wegenoverdracht. Het is niet rendabel om voor 8,5 kilometer wegen nog een team in stand te houden, waar zij eerst verantwoordelijk waren voor 1400 km.

REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

HHNK draagt binnen 18 gemeenten de wegen over naar de gemeente. Daarmee komt al het wegbeheer bij gemeente, provincie en rijk te liggen, conform de doelstelling van Wet Herverdeling Wegverkeer.

RISICO'S

De gemeente krijgt door de administratieve afwikkeling van de wegenoverdracht in Egmond een groot aantal wegen in bezit. De gemeente loopt het risico dat ze voor hoge kosten komt te staan als bijvoorbeeld blijkt dat er verontreiniging in de grond zit die gesaneerd moet worden. Deze wegen zijn echter al ongeveer 20 jaar in beheer en onderhoud bij de gemeente. In deze periode heeft zich geen sanering door verontreiniging voorgedaan. Omdat de kadastrale overdracht feitelijk een administratieve afhandeling is van een overdracht die in 2001 en 2002 heeft gespeeld, worden geen nadere voorwaarden gesteld.

Bij HHNK is tevens nagevraagd of er rechten van derden op de wegen rusten. Indien er rechten van derden op de wegen rusten dan kan het zo zijn dat deze rechten gerespecteerd moeten worden en de gemeente dan ook niet in vrijheid kan beschikken over de gronden. Deze rechten worden pas duidelijk bij de kadastrale overdracht. Bij optredende problemen gaat de gemeente hierover in gesprek met HHNK om te komen tot een passende oplossing.

Rond de overname van het beheer en onderhoud van de Hondsbossche zeewering (fietspad en voorzieningen) bestaan vragen. Het is onzeker wat de dynamiek in het gebied doet als het gaat om het verstuiwen van zand. Er is op basis van de ervaring van de aannemer een inschatting gemaakt van beheer en onderhoud.

FINANCIËN

De gemeente heeft samen met HHNK een businesscase opgesteld. In deze businesscase is bekeken op welke wijze de wegen overgedragen kunnen worden. Er zijn afspraken gemaakt over eenheidsprijzen voor beheer en onderhoud. Over de businesscase is maandenlang onderhandeld tot er een eindresultaat uitkwam waarin beide partijen zich kunnen vinden. In oktober is er in een regieoverleg tussen de gemeente en HHNK een besluit genomen deze businesscase voor te leggen aan de raad.

De wegen Koogerweg/Kadeweg en Hargervaart zijn in slechte conditie en stonden bij HHNK op het programma om aangepakt te worden. De overige wegen zijn beoordeeld als in goede conditie.

Eenmalige bijdrage

De gemeente ontvangt een eenmalige bijdrage voor onderhoud aan de wegen Hargervaart en Kadeweg/ Koogerweg van € 155.900,-.

Hiernaast ontvangt de gemeente een eenmalige bijdrage voor het fietspad op de Hondsbossche zeewering van € 538.000,-. Dit is de bijdrage die het HHNK voor dit fietspad

heeft ontvangen in het project Hondsbossche Duinen, minus het stuk dat overgedragen is naar de gemeente Schagen. HHNK draagt ook bij aan onderzoeken gedaan voor dit project: €4.030,-.

Gewenningsbijdrage

Naast de eenmalige bijdragen ontvangt de gemeente een gewenningsbijdrage voor het jaarlijks beheer en onderhoud van de over te dragen wegen, bermen en meubilair. De kosten voor het jaarlijks beheer en onderhoud bedragen € 70.133. In deze kosten zijn ook bijvoorbeeld de kosten voor de gladheidsbestrijding, de bebording en de Groeterbrug opgenomen. Voor de Groeterbrug delen we de kosten met de gemeente Schagen. De gemeente Schagen heeft de verantwoordelijkheid voor het beheer op zich genomen en heeft voor deze brug dan ook een grotere bijdrage gevangen. Hiervoor worden met de gemeente Schagen nadere afspraken gemaakt.

De gewenningsbijdrage over 10 jaar is: € 350.664. Dit wordt berekend aan de hand van een afbouwende bijdrage vanuit HHNK (€ 70.133 , jaarlijks afbouwend met 10%).

In de volgende tabel wordt een overzicht gegeven:

Object	Jaarlijks beheer en onderhoud wegen en bermen	Eenmalige bijdrage
Hondsbossche zeewering		€ 538.000,00
Verbingsweg HZ - werkweg	€ 4.647,36	€ -
Hondsbossche zeeweg (werkweg/fietspad)	€ 44.407,56	€ -
Kadeweg / Koogerweg	€ 956,20	€ 74.406,94
Hargervaart	€ 974,13	€ 81.492,37
Overig, meubilair, gladheidsbestrijding etc	€ 19.147,64	
Onderzoek		€ 2.014
Totaal	€ 70.132,89	€ 695.913,06

De totale bijdrage vanuit HHNK richting de gemeente wordt: € 695.913,06 + €350.664,43. De gemeente ontvangt eenmalig een bijdrage van € 1.046.577. Voorgesteld wordt om deze eenmalige bijdrage vooralsnog te doteren aan de algemene reserve. Door het domein BOR wordt momenteel gewerkt aan een beheerplan Wegen. Dit beheerplan wegen is uiterlijk maart 2022 gereed. Hierin wordt voorgesteld een voorziening Wegen te vormen. Dit om de kosten van wegenonderhoud te egaliseren. Als gevolg daarvan wordt voorgesteld een voorziening Wegen in te stellen. Bekeken wordt of een dotatie van deze eenmalige bijdrage kan worden overgeheveld naar deze nieuw te vormen voorziening.

Voor de renovatie van deze wegen te kunnen verrichten, vragen we eenmalige investering in 2023 voor een bedrag van € 156.000:

- Renovatie Koogerweg: € 74.500
- Renovatie Hargervaart: € 81.500

De jaarlijkse kapitaallasten van € 2.600 worden vanaf 2024 ten laste gebracht van het grootboeknummer Wegen, straten en pleinen.

Voor de kadastrale overname van wegen in Egmond is eenmalig in 2022 een bedrag van € 22.000 benodigd. Dit betreft kosten voor kadaster en notaris. Deze kosten worden 50 / 50 gedeeld tussen HHNK en de gemeente. In bijgevoegde begrotingswijziging is deze eenmalige last opgenomen.

En een jaarlijkse terugkerende bijdrage voor beheer en onderhoud van € 79.000. Dit is een ruime bijdrage geschat op basis van theoretische aannames in de businesscase. De

daadwerkelijke jaarlijkse bijdrage zal jaarlijks worden gemonitord en waar noodzakelijk worden bijgesteld.

- Wegbeheer € 40.000 (beheer en onderhoud en waterschapslasten) op te nemen bij grootboeknummer Wegen, straten en pleinen.
- Wijkbeheer € 33.000 (gladheidsbestrijding, onderhoud van meubilair en beheer Hondsbossche weg). Hiervan wordt € 3.000 opgenomen bij het grootboeknummer Gladheidsbestrijding, € 7.000 voor bij het grootboeknummer Straatmeubilair en € 23.000 bij het grootboeknummer Straatreiniging.
- Maaien bermen € 6.000 (betreft alleen de bermen, de dijksloten blijven in beheer en onderhoud van HHNK). Deze bijdrage wordt opgenomen op het grootboeknummer Maaien en Schouwen.

In bijgevoegde begrotingswijziging zijn de verschillende baten en lasten opgenomen.

DUURZAAMHEID

- Het beheer en onderhoud van alle wegen en fietspaden in de gemeente komt bij de gemeente te liggen. Er kan efficiënter op onderhoud worden ingezet. De gemeente is vaak gemakkelijker te bereiken.

PARTICIPATIE

- Nvt het project betreft een administratief proces tussen twee overheden.

UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na instemming van uw raad met dit voorstel vindt ondertekening van de overeenkomsten door HHNK en de gemeente plaats. De documenten worden ter bekrachtiging naar Provincie Noord-Holland gestuurd. HHNK zorgt voor de verdere administratieve afhandelingen. HHNK zorgt voor de kadastrale en notariële transacties van de wegen in Egmond en rechten van overpad voor de dijkwegen.

In 2023 vindt dan de renovatie van de Hargervaart en de Koogweg plaats.

BIJLAGEN

- 1) Conceptovereenkomst overdracht dijkwegen gemeente Bergen
- 2) Tekening over te nemen dijkwegen in Schoorl
- 3) Conceptovereenkomst kadastrale overdracht wegen Egmond
- 4) Begrotingswijziging

ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

- 1) 20200501 Leidraad Overdracht wegen HHNK - Gemeente Bergen
- 2) 20200501 PvA Overdracht wegen HHNK - Gemeente Bergen

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

mr. M.N. (Martijn) Schroor
secretaris

L.Hj. (Lars) Voskuil
burgemeester